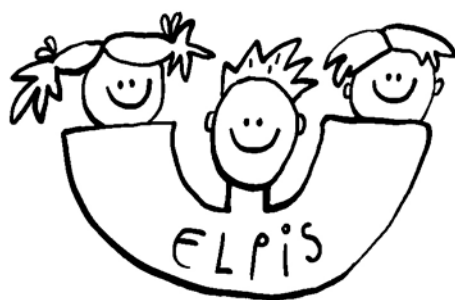

**ŠKOLNÍ
VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM
ELPIS**

Obsah

1. Identifikační údaje .....

2. Charakteristika školy .....

2. 1. Úplnost a velikost školy .....

2. 2. Vybavení školy .....

2. 3. Charakteristika pedagogického sboru .....

2. 4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce .....

2. 5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty .....

Díl I. Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

3. Charakteristika ŠVP .....

3. 1. Co chceme, kam směřujeme .....

3. 2. Výchovně vzdělávací strategie .....

3. 3. Zabezpečení výuky žáků se zdravotním postižením .....

3. 4. Průřezová témata .....

3. 4. 1 Přehled rozdělení průřezových témat .....

4. Učební plán

4. 1. Tabulka učebního plánu .....

4. 2. Poznámky k učebnímu plánu .....

5. Učební osnovy

5. 1. Jazyk český .....

5. 2. Řečová výchova .....

5. 3. Komunikační a sociální dovednosti .....

5. 4. Informační a komunikační technologie .....

5. 5. Matematika .....

5. 6. Prvouka .....

5. 7. Přírodověda .....

5. 8. Vlastivěda .....

5. 9. Estetika .....

5. 10. Pohybové aktivity a stimulace .....

5. 11. Pracovní činnosti .....

6. Hodnocení

6. 1. Druhy hodnocení .....

6. 2. Slovní hodnocení .....

6. 3. Širší slovní otevřené hodnocení .....

6. 4. Obecné roviny .....

6. 4. 1 Specifická hlediska pro hodnocení žáků s PAS .....

6. 5. Zásady hodnocení .....

6. 5. 1 Pozitivní hodnocení .....

6. 6. Hodnocení předmětů .....

6. 7. Celkové hodnocení .....

6. 8. Hodnocení chování žáků .....

6. 9. Hodnocení v zájmových .....

6. 10. Výstupní hodnocení .....

- 6. 11. Sebehodnocení.....
- 6. 11. 1 Zásady sebehodnocení.....
- 6. 12. Podmínky nehodnocení žáka.....
- 6. 13. Způsob získávání podkladu pro hodnocení.....
- 6. 13. 1 Edukační hodnotící profil.....
- 6. 13. 2 Všeobecné získávání podkladů.....
- 6. 14. Informace o prospěchu a chování žáků.....
- 6. 15. Individuální vzdělávací plán.....

Díl II. Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

7. Charakteristika ŠVP.....

- 7. 1. Co chceme, kam směřujeme.....
- 7. 2. Výchovně vzdělávací strategie.....
- 7. 3. Zabezpečení výuky žáků se zdravotním postižením.....

8. Učební plán.....

- 8. 1. Tabulka učebního plánu.....
- 8. 2. Poznámky k učebnímu plánu.....

9. Učební osnovy.....

- 9. 1. Rozumová výchova.....
- 9. 2. Řečová výchova.....
- 9. 3. Komunikační a sociální dovednosti.....
- 9. 4. Smyslová výchova.....
- 9. 5. Hudebně pohybová výchova.....
- 9. 6. Aktivace hybnosti.....
- 9. 7. Výtvarná výchova.....
- 9. 8. Pracovní činnosti.....

10. Hodnocení.....

- 10. 1. Druhy hodnocení.....
- 10. 2. Slovní hodnocení.....
- 10. 3. Širší slovní otevřené hodnocení.....
- 10. 4. Obecné roviny hodnocení.....
- 10. 4. 1 Specifická hlediska pro hodnocení žáků s PAS.....
- 10. 5. Zásady hodnocení.....
- 10. 5. 1 Pozitivní hodnocení.....
- 10. 6. Hodnocení předmětů.....
- 10. 7. Celkové hodnocení.....
- 10. 8. Hodnocení chování žáků.....
- 10. 9. Hodnocení v zájmových útvarech.....
- 10.10. Výstupní hodnocení.....
- 10.11. Sebehodnocení.....
- 10. 11. 1 Zásady sebehodnocení.....
- 10.12. Podmínky nehodnocení žáka.....
- 10.13. Způsob získávání podkladu pro hodnocení.....
- 10. 13. 1 Edukační hodnotící profil.....

- 10. 13. 2 Všeobecné získávání podkladů.....
- 10.14. Informace o prospěchu a chování žáků.....
- 10.15. Individuální vzdělávací plán.....

11. Autoevaluace

- 11.1 Cíl autoevaulace.....
- 11.2 Nástroje autoevaulace.....
- 11.3 Časové rozvržení autoevaluačních činností.....
- 11.4 Oblasti evaluace a autoevaluace sledované průběžně pověřenými pracovníky školy .....

12. Závěr.....

Přílohy

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Školní vzdělávací program vychází z obecných cílů a klíčových kompetencí Rámcově vzdělávacího programu pro Základní školu speciální, z koncepce školy, z vnitřní analýzy školy a z požadavků rodičů.

3.1. Co chceme a kam směřujeme

- Být školou bezpečnou, pohodovou, radostnou s rodinnou atmosférou, do které budou chtít žáci i učitelé chodit rádi.
- Být školou otevřenou novým trendům.
- Být školou tvořivou.
- Kladt důraz na důvěru žáků, rodičů či zákonných zástupců.
- Rozvíjet individuální možnosti žáků a individualitu osobnosti žáka.
- Propojovat vědomosti s dovednostmi a návyky.
- Rozvíjet praktické dovednosti, tak aby je žáci byli schopni využívat.
- Podporovat rozvoj komunikačních dovedností, včetně alternativní komunikace.
- Podporovat utváření dobrých vztahů žák - pedagog.
- Utvářet zdravé sebevědomí.
- Podporovat samostatnost, tvořivost a realizaci vlastních nápadů žáků.
- Rozvíjet sebeobsluhu a soběstačnost žáka.
- Klást důraz na smyslové vnímání světa kolem.
- Rozvíjet přirozený pohyb a aplikovat speciální metody.
- Rozvíjet komplexně psychickou, fyzickou a sociální oblast.
- Všestranně podporovat aktivity a činnosti vedoucí k socializaci žáka.
- Spolupracovat s družinou, internátem, rodiči (zákonnými zástupci).

3.3. Zabezpečení výuky žáků se zdravotním postižením

Vzhledem k tomu, že škola a celé školské zařízení je zřízeno pro žáky se středním a těžkým mentálním postižením, pro žáky s kombinovanými vadami (tělesným, zrakovým, sluchovým) a žáky s autismem, je nezbytné, aby byly zajištěny veškeré podmínky pro vzdělávání jedinců se specifickými vzdělávacími potřebami.

- **Technické podmínky** – objekty jsou bezbariérové, k dispozici je zvedací zařízení pro imobilní žáky a elektrická pojízdná plošina. Obě budovy školy nabízí kompletní zázemí k zajištění výchovně vzdělávacího procesu a celkového provozu školy - speciálně vybavené třídy dle podmínek požadavků žáků. Celkové vybavení speciálními pomůckami, odpovídá počtu žáků, jejich věku a zvláště typu a stupni postižení. Toto vše průběžně kontrolováno a doplňováno.
- **Vzdělávání žáků** ve všech třídách probíhá v souladu se ŠVP a s ohledem na specifické potřeby jednotlivých žáků. Právě tyto specifické potřeby pak tvoří základ výchovně vzdělávacího plánu, ve kterém učitel na základě správně diagnostiky stanoví cíle, činnosti, postupy a metody práce s každým žákem.
- **Žáci s PAS** - specifickou potřebou pro žáky s PAS je vytvoření předvídatelného prostředí (ve škole, ve třídě) pracovního místa a přehledného režimu činností. K dosažení úspěchu v jednotlivých činnostech pomůžeme žákům vytvořením srozumitelné vizualizace a strukturalizace pomocí fotek, obrázků, piktogramů, předmětů. Pracujeme s krabicovým systémem, šanony, kódovým systémem, transferními kartami, procesuálními schémata, motivačním systémem.
- **Žáci s vadami zraku** - zrakové postižení nebo úplná ztráta zraku omezují, deformují nebo zcela vylučují získávání informací pomocí zraku a ovlivňují tělesný a duševní vývoj dítěte. Podle druhu a stupně zrakového postižení využíváme metody reedukace (náprava), kompenzace (náhrada) a rehabilitace, které se vzájemně prolínají a doplňují. Výchovně vzdělávací proces je zaměřen na celkový rozvoj osobnosti zrakově postiženého dítěte a jeho socializaci. Hlavní náplní je rozvoj poznávacích schopností (pomocí sluchu, hmatu, chuti, čichu, pohybu), orientace, sebeobsluhy, pozornosti, paměti, myšlení a řeči. Využíváme dostupných kompenzačních a didaktických pomůcek, vytváříme žákům vhodné prostředí (stabilní, bezpečné, klidné, vhodně osvětlené) s dostatečným množstvím podnětů. Pomocí „rituálů“ (pravidelně opakujících se činností v daném pořadí) posilujeme u žáka pocit jistoty.

Žákům s částečnou ztrátou zraku nabízíme speciální pomůcky tak, aby mohli využívat v co největší možné míře zachované funkce. - dostatečně velké předměty a obrázky, výrazné barevné předměty a obrázky, kontrastní předměty a obrázky, konturované obrázky, světelné podněty, psací potřeby se silnou stopou dostatečně světelné podmínky optické a neoptické učební pomůcky

Žákům s úplnou ztrátou zraku - ozvučené předměty, pomůcky pro rozvoj hmatu (hmatové destičky, manipulační destičky-vkládání, nasazování), předměty z různých

materiálů,zvukové podněty,pomůcky pro rozvoj čichu,šestibodová tabulka pro nácvik Braillova písma,audiotechnika,reliefní obrázky, plastické obrázky, trojrozměrné předměty

- **Žáci s tělesným postižením** - žákům s tělesným postižením a různými formami dětské mozkové obrny vytváříme bezbariérové a snadno dostupné prostředí školy i třídy. Podle druhu a stupně postižení jsou výchovně vzdělávací činnosti zaměřeny na celkový rozvoj hybnosti, využívání kompenzačních pomůcek a náhradních smyslů. Žákům je věnována pravidelná odborná rehabilitační péče, pedagogové využívají znalosti stimulačních ,masážních a relaxačních technik a metod k dosažení optimálního stavu motorických dovedností a tím i samostatnosti, sebeobsluhy,orientace a komunikace.
- **Žáci se sluchovým postižením** - žáci s různým stupněm sluchového postižení jsou vzdělávání speciálně pedagogickými metodami, které rozvíjí náhradní smysly, posilují zachované sluchové funkce a učí žáka komunikovat a orientovat se v okolí. Schopnost dorozumět se se svým okolím se rozvíjí dle schopností žáka pomocí jednoduché gestikulace (gesty,pokyny),znakovou řečí, prstovou abecedou, pomocí obrázků, znaků, piktogramů, symbolů, konkrétních předmětů.
- **Pro zkvalitnění práce v oblasti komunikace,orientace a sociální dovednosti**,s žáky s různým postižením byl rovněž vytvořen **Předmět speciálně pedagogické péče - Komunikační a sociální dovednosti**(skládající se nezávisle na sobě z AAK,Komunikace a orientace sluchově postižených,Komunikace a orientace zrakově postižených a Individuální konverzace).
- **Speciální péče je věnována i dětem ze sociálně znevýhodněného a nepodněného prostředí.**(zvýšená péče,stimulace,procvičování...)Snažíme se zajistit žákům dostatečné množství podnětů a péče, která umožní žákům osvojení si základních dovedností, návyků, pravidel slušného a společenského chování, povede k celkovému rozvoji osobnosti a začlenění se do běžné společnosti. Ve výchovně vzdělávacím procesu jsou brány na zřetel specifika, zvyklosti a odlišnosti různých ras , vyznání etnických skupin,cizinců.Vedeme žáka ke komunikaci v českém jazyce.
- **Personální zajištění** - výuku ve všech třídách zajišťují kvalifikovaní učitelé (absolventi speciální pedagogiky pedagogické fakulty). asistenti pedagoga s pedagogickým vzděláním v oboru speciální pedagogiky).Všichni pedagogičtí pracovníci jsou dále vzdělávání v kurzech „Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školství“, dle zájmu se účastní odborných přednášek, seminářů a školení , seznamují se s novými poznatky a metodami, prohlubují si své vědomosti, které následně využívají ve výuce.
- **Spolupráce s poradenskými zařízeními** - zařazení žáků do speciální školy probíhá na základě doporučení příslušného poradenského zařízení (SPC,PPP). Škola velmi

úzce spolupracuje s těmito zařízeními a to zejména při zajišťování materiálně technických podmínek , metodickém vedení a tvorbě individuálních vzdělávacích plánů žáků. Pro potřeby žáků, rodičů i pedagogických pracovníků bylo zřízeno školní poradenské pracoviště , které nabízí poradenské služby školní psycholožky v rámci projektu „VIP Kariéra II“.

- **Spolupráce s rodiči** je nezbytnou podmínkou pro dosažení stanovených cílů výchovně vzdělávacího procesu jednotlivých žáků. Vzájemné respektování mezi učitelem a rodiči, předávání si zkušeností a nových poznatků přispívá k dosažení pozitivních výsledků u žáků a klidné atmosféře ve třídě. Rodiče se aktivně podílejí na přípravě výchovně vzdělávacího plánu, podle potřeby konzultují vzniklé problémy. Rodiče mají možnost dle dohody účastnit se přímo vyučovacího procesu ve třídě, různých kulturních a společenských akcí ve škole nebo pořádaných školou.

3.4. Průřezová témata

Průřezová témata jsou nedílnou součástí základního vzdělávání, pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot, pozitivně ovlivňují a rozvíjí klíčové kompetence žáků. **Tematické okruhy průřezových témat jsou integrovány do vzdělávacích obsahů jednotlivých vyučovacích předmětů I. a II. stupně.** Tím je umožněna propojenost vzdělávacích oblastí a oborů.

Osobnostní a sociální výchova

Formuje osobnost žáka v jeho individuálních potřebách a pomáhá žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Uskutečňuje se prostřednictvím vhodných her, cvičení a modelových situací.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma vede k porozumění sobě samému a druhým, napomáhá zvládnutí vlastního chování, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni, rozvíjí základní dovednosti komunikace, utváří a rozvíjí základní dovednosti pro vzájemnou spolupráci, umožňuje získávat základní sociální dovednosti pro řešení různých situací.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma pomáhá k utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým, vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, k akceptaci různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů, napomáhá prevenci sociálně patologických jevů a rizikového chování.

Výchova demokratického člověka

Představuje syntézu hodnot, jako je spravedlnost, tolerance, respekt k druhým, odpovědnost a zásady slušné komunikace. Má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Tematické okruhy vycházejí z reálných životních situací a obsahy tematických okruhů se vztahují k životním zkušenostem žáků.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma rozvíjí a podporuje komunikativní schopnosti a dovednosti, vede k aktivnímu postoji v dodržování lidských práv a svobod, k pochopení významu pravidel a zákonů pro fungování společnosti.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma vychovává k úctě k zákonu, učí sebeúctě, sebedůvěře a samostatnosti, přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost, motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat druhým, vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností.

Enviromentální výchova

Umožňuje sledovat vztahy mezi člověkem a prostředím, vede žáky k účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje životní styl a jejich hodnotovou orientaci. Tematické okruhy vedou žáky k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti za život v budoucnosti.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma rozvíjí porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, vede k uvědomování si podmínek života a možnosti jejich rozmnožování, umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy, poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí, ukazuje modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje, napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty, vede k odpovědnosti k ochraně přírody a přírodních zdrojů, podněcuje aktivitu, toleranci a ohleduplnost ve vztahu k prostředí, přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí, vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

4. Učební plán I.díl

4.1. Tabulka učebního plánu

Vyučovací předmět	1.stupeň						2.stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Jazyk český	3	3	5	5	5	5	5	5	5	4
Komunikační a sociální dovednosti	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1
Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Informační a komunikační technologie					1	1	1	1	1	1
Matematika	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3
Prvouka	2	2	3	3	3	3				
Vlastivěda							2	2	2	2
Přírodověda							3	3	3	3
Estetika	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2
Pohybové aktivity a stimulace	3	3	3	3	3+1	3+1	3+1	3+1	3+2	3+3
Výchova ke zdraví							1	1		
Pracovní činnosti	4	4	3+1	3+1	3	4	5	5	6	6
Disponibilní časová dotace	1	1	2	2	2	2	2	2	3	4
Celková povinná časová týdenní dotace	19+1	19+1	21+1	21+1	22+2	22+3	26+2	26+2	26+3	25+4

Mimoškolní vzdělávání

Cíle školní družiny a internátu čerpají z cílů výchovně vzdělávacích programů, podle kterých škola vzdělává své žáky. V letošním školním roce budeme ověřovat vlastní vzdělávací program „

Hlavní cíle vzdělávání

- vytvářet bezpečné, klidné, pohodové a radostné prostředí
- rozvíjet individuální možnosti žáků a individualitu osobnosti žáka
- správně motivovat žáka nabízením zájmové činnosti
- rozvíjet praktické dovednosti v různých činnostech
- podporovat rozvoj komunikačních dovedností, včetně alternativní komunikace
- podporovat utváření kamarádských vztahů
- utvářet zdravé sebevědomí
- podporovat samostatnost, tvořivost a realizaci vlastních nápadů

- rozvíjet sebeobsluhu a soběstačnost žáka
- klást důraz na smyslové vnímání světa kolem
- rozvíjet přirozený pohyb a aplikovat speciální metody
- rozvíjet komplexně psychickou, fyzickou a sociální oblast
- všestranně podporovat aktivity a činnosti vedoucí k socializaci žáka
- spolupracovat se školou, internátem, rodiči (zákonnými zástupci)

Školní vzdělávací program družiny a internátu navazuje na vzdělávací programy naší školy, především na vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět**.

Realizace plnění vzdělávacího obsahu je vázána na možný měnící se zdravotní stav či dlouhodobější indispozici některých žáků v závislosti na vhodnosti absolování některých činností, akcí.

Obsah vzdělávání tvoří pět tematických okruhů

Místo kde žijeme

Žák se seznamuje s místem a prostředím, ve kterém žije, jeho okolím, a vytváří si k němu pozitivní vztah.

Lidé kolem nás

Žák vyjadřuje své požadavky, potřeby, osvojuje si zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi a seznamuje se se základními právy a povinnostmi člověka

Lidé a čas

Žák se orientuje v čase, buduje si správný režim dne, dodržuje jej a učí se účelně vyplňovat svůj volný čas

Rozmanitost přírody

Žák se seznamuje s rozmanitostí přírody. Pozoruje změny v průběhu ročních období, života rostlin a živočichů. Uvědomuje si kladný i negativní vliv činnosti člověka na přírodu.

Dodržuje základní pravidla chování v přírodě

Člověk a jeho zdraví

Žák se učí poznávat sám sebe, získává poučení o zdraví a nemoci a učí se zodpovědnosti za své zdraví.

Časový plán vzdělávání

Vychovatelé školní družiny a internátu tvoří Tématický roční plán přizpůsobený žákům v jejich oddělení nebo skupině, ve kterém se věnují všem pěti tématickým okruhům. Z těchto plánů vycházejí při zpracovávání příprav aktuálních činností.

KOMPLETNÍ ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ELPIS JE MOŽNÝ
K NAHLÉDNUTÍ NA ŘEDITELSTVÍ ŠKOLY.